

9 september 2015

Reactie Ingrado op internetconsultatie "Voorstel van Wet tot wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en enkele andere wetten ter invoering van een vroegtijdige aanmelddatum voor en toelatingsrecht tot het beroepsonderwijs"

De wijze waarop er invulling wordt gegeven aan de invoering van een vroegtijdige aanmelddatum en het toelatingsrecht tot het beroepsonderwijs past binnen de visie van Ingrado op het recht op onderwijs. Dit voorstel zal ertoe leiden dat jongeren die de overstap van VO naar het beroepsonderwijs niet op tijd maken eerder in beeld komen en daarmee helpen het aantal voortijdig schoolverlaters te verminderen. Ook het toelatingsrecht voor de deelnemer die zich tijdig heeft aangemeld is een groot pluspunt. Het gebeurt nog te vaak dat deelnemers om diverse redenen worden afgewezen bij een opleiding en dat er geen alternatief wordt aangeboden.

Ingrado staat dan ook positief tegenover dit wetsvoorstel waarbij we de volgende kanttekeningen willen plaatsen:

- In Nederland werkt een aantal regio's al met een warme overdracht van jongeren die de overstap maken van het VO naar het Mbo. Een groot kritiekpunt hierbij is dat er geen landelijk digitaal systeem is waar alle scholen op aangesloten zijn of wilden worden, waardoor er nooit een sluitend beeld is van alle overstappers binnen een regio. Het wetsvoorstel gaat zorgen voor nagenoeg een sluitend beeld. De regio's die al een systeem hebben ontwikkeld voor het volgen van de overstappers en de risicoleerlingen, zullen door het wetsvoorstel hun werkzaamheden hieromtrent geformaliseerd zien worden. We adviseren dan ook om de nog aan te wijzen rechtspersoon in gesprek te laten gaan met de regio's waarbinnen de scholen al nauw samenwerken rondom de overstappers. Scholen binnen een regio die nog niet een nauwe samenwerking hebben voor de overstappers, zullen dit voorstel allicht ervaren als een verzwaring in de administratieve lasten. Door de overstappers beter en eerder in beeld te hebben zal dit uiteindelijk wel ervaren worden als een positieve ontwikkeling, omdat het aantal voortijdig schoolverlaters beter teruggedrongen kan worden. In dit verband zou het overigens goed zijn duidelijk een richting aan te geven over de aan te wijzen rechtspersoon die zorg draagt voor de levering van gegevens en de bekostiging daarvan.
- De aanmelddatum van 1 april biedt voldoende tijd voor een goede informatiestroom van het VO naar het Mbo. De aanmelddatum voor studenten is wel vroeg als zij nog onvoldoende weten wat zij het schooljaar daarop willen gaan doen. Een kritisch punt is de inzet die de VO school doet in het kader van de keuze in de vervolgopleiding. Die blijft onverminderd van groot belang en vraagt om goede samenwerking met het Mbo. Op het moment dat een VO school hier weinig op inzet, maar er wel voor zorgt dat de jongeren zich voor 1 april aanmelden bij het Mbo, heeft de VO school niet meer de 'zorgplicht' om de jongeren verder te begeleiden naar een juiste keuze. Dat is nu bij het Mbo neergelegd. Hierdoor kan het voorkomen dat VO scholen minder aandacht gaan

besteden aan de loopbaan oriëntatietrajecten dan zij tot nu toe doen. Moeilijk te plaatsen leerlingen kunnen op deze wijze makkelijk naar het Mbo worden verwezen, zodat het geen uitvallers worden voor de VO-school. Hierin zal veel meer een gezamenlijk verantwoordelijkheid moeten liggen, dat is nu niet in de wet verwoord. Wij adviseren dan ook om te monitoren hoeveel leerlingen er zonder concrete beroepskeuze aangemeld worden bij het Mbo.

- Positief is dat in het wetsvoorstel de gronden voor het niet toelaten tot het Mbo duidelijk zijn omschreven evenals de verplichtingen die voortvloeien uit het wetsvoorstel waarbij strijdigheid met de wet bescherming persoonsgegevens is voorkomen. Hoe dan ook zien we een verzwaring voor het Mbo, door de beroepskeuze trajecten maar ook het toelatingsrecht waar het Mbo aan moet voldoen door een andere opleiding aan te bieden, als de eerste keuze van een deelnemer niet haalbaar blijkt. Die verantwoordelijkheid wordt nu bij het Mbo neergelegd en minder bij de aanmeldende deelnemer.
- Niettemin is nog onvoldoende duidelijk hoe dat dan in de praktijk uitpakt. Indien een jongere zich voor 1 april heeft aangemeld en niet kan worden toegelaten tot de opleiding van zijn of haar keuze door bijvoorbeeld het beperkte aantal plaatsen, dan biedt het Mbo een andere mogelijkheid aan. Indien er geen alternatief is, hoe staat dit dan in verhouding tot het toelatingsrecht? Géén opleiding mag geen optie zijn.
- In artikel 8.04 lid 3 Web wordt verwezen naar Aruba, Curaçao en Sint Maarten naast de BES eilanden, omtrent het stellen van nadere regels over de fysieke aanwezigheid bij intakeactiviteiten. De verwijzing naar Aruba, Curaçao en Sint Maarten staat niet opgenomen in het gelijklopende artikel in de Web BES, terwijl uit de toelichting op het wetsvoorstel blijkt dat het ook voor deze eilanden geldt.